

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
گروه آموزشی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
نیمسال دوم 1405-1404

مشخصات درس
عنوان درس: سمینار تحقیق
شماره درس: 613509
تعداد و نوع واحد: 2 واحد (یک واحد نظری + یک واحد عملی)
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
ساعت اجرا: یکشنبه‌ها 8-10، دوشنبه‌ها 10-12 (یک هفته در میان)
پیش نیاز درس: روش تحقیق
مسئول درس
نام و نام خانوادگی: دکتر فیروزه زارع فراشبندی
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی - طبقه دوم - تلفن 5163
آدرس پست الکترونیکی: f_zare@mng.mui.ac.ir
اهداف و روش‌ها
هدف کلی درس: آماده‌سازی دانشجویان برای شناسایی مسائل مختلف حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و پیدا کردن راه‌حل علمی برای آن‌ها/ مطالعه مفاهیم اصلی تحقیق، مطالعه متون و مقاله‌ها، روش‌های مختلف برای یافتن مسئله تحقیق، بررسی اولیه پایان‌نامه‌های دوره‌های قبلی، چگونگی نگارش پروپوزال به صورت عملی
اهداف رفتاری:
<ul style="list-style-type: none"> - روش‌های مختلف مسأله‌یابی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را توضیح دهد. - متون و مقاله‌های مرتبط با موضوع خود را مطالعه نماید. - یک طرح پژوهشی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را به طور کامل و عملی تهیه نماید. - پایان‌نامه‌های دانشجویان دوره‌های قبل را مقایسه و نقد نماید.
روش تدریس: سخنرانی، استفاده از وسائل کمک آموزشی، بحث گروهی، مشارکت دانشجویان در کلاس، استفاده از ایمیل و پاورپوینت و تلگرام
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: کامپیوتر - دیتا شو - نرم‌افزار پاورپوینت - اینترنت
روش ارزشیابی:
<ul style="list-style-type: none"> - فعالیت‌های کلاسی: 3 نمره (شامل حضور و غیاب - رعایت شئونات کلاسی - مشارکت فعال در مباحث کلاسی) - ارزشیابی دانشجویان از طریق طرح پژوهشی که توسط آن‌ها در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی ارائه می‌شود و بدون آزمون پایان‌ترم صورت می‌گیرد. این طرح طبق مصوبه گروه، همان پروپوزال پایان‌نامه دانشجوی می‌باشد.
سیاست‌ها و قوانین درس: حضور مرتب و به موقع (قبل از حضور استاد) - مشارکت فعال در کلاس - رعایت شئونات کلاسی - انجام تکالیف

منابع اصلی درس

1. سازمان بهداشت جهانی (1376). روش تحقیق در سیستم‌های بهداشتی. مترجمین اسفندیار ستوده مرام، محمود دژکام، مرتضی زعیب. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت پژوهشی. . (فصل انواع پژوهش و فصل روش‌های گردآوری داده‌ها+ مثال‌های کتاب)
2. عابدسعیدی، ژیلا؛ امیرعلی‌اکبری، صدیقه (1384). روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت. ویرایش 2. تهران: سالمی. (فصل انواع پژوهش و فصل روش‌های گردآوری داده‌ها)
3. یوسفی، محمدحسین (1377). چگونه یک پیش طرح پژوهشی بنویسیم؟ کردستان: دانشگاه علوم پزشکی کردستان، معاونت پژوهشی. . (مثال- های تمام فصل‌ها)
4. چهرئی، علی؛ شاهقلی، نوشین؛ صابری، محسن؛ صدیق، نادر؛ فرشته‌نژاد، محمد و... [دیگران] (1386). نمونه‌گیری و محاسبه در حجم نمونه در مطالعات علوم پزشکی. ویرایش 2. تهران: دانشگاه علوم پزشکی ایران، کمیته پژوهش‌های دانشجویی. . (فرمول‌های نمونه‌گیری کتاب)
5. پریخ، فتحاحی، رحمت‌الله (1384). راهنمای نگارش مرور نوشتارها و پیشینه پژوهش. تهران: کتابدار. . (انواع مثال‌های پیشینه‌نویسی)

منبع مفید و کمک‌کننده به یادگیری بهتر

6. نادری، عزت‌الله؛ سیف نراقی، مریم؛ شاهپوریان، فرنگیس (1376). راهنمای عملی فراهم‌سازی طرح تحقیق. تهران: بدر.
7. پاول، رونالد (1379). روش‌های اساسی پژوهش برای کتابداران. ترجمه نجلا حریری. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.
8. جواهری‌زاده، ناصر (1386). راهنمای تهیه و تدوین پیشنهاد پژوهش (پروپزال). تهران: فرهنگ زبان.
9. حافظنیا، محمدرضا (1388). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: سمت.
10. حریری، نجلا (1387). اصول و روش‌های پژوهش کیفی. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات.
11. حری، عباس (1389). آئین نگارش علمی. تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.
12. دلاور، علی (1384). روشهای تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: نشر ویرایش.
13. دیانی، محمدحسین (1389). شیوه بیان و تشریح مسأله در پژوهش. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای.
14. سرمد، زهره؛ بازگان، عباس؛ حجازی، الهه (1382). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگاه.
15. شعبانی، احمد؛ سعادت، رسول (1388). سمینار تحقیق و پیشنهادیه‌نویسی در کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: چاپار.
16. شمس فلاورجانی، اسدالله (1390). خودآموز کاربردی مراحل کلیدی تحقیق: ویژه علوم انسانی و سلامت. اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی اصفهان.
17. هومن، حیدرعلی (1385). راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران: سمت.

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس
اول	قرائت و ارائه طرح درس- معرفی منابع درس- بیان انتظارات و سیاست‌های کلاسی- تعیین سطح کلاس	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
دوم	تحقیق و انواع آن/ متغیر و انواع آن	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
سوم	شیوه‌های مسأله‌یابی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی؛ کوئیز شماره (1)	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
چهارم	آشنایی با انواع روش تحقیق/ تعاریف نظری و عملیاتی اجزای تحقیق	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
پنجم	بیان مسأله تحقیق/ چگونگی نوشتن ضرورت اجرای پژوهش؛ کوئیز شماره (2)	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
ششم	شیوه‌های گردآوری اطلاعات در تحقیقات کمی و کیفی/ تدوین پیشینه تحقیق و مرور نوشتارها/ جمع‌بندی پیشینه‌ها/ نقد و بررسی طرح‌های تحقیق آماده شده به وسیله دانشجویان تا این مرحله	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
هفتم	اصول صحیح استناددهی/ آشنایی با سرقت‌های ادبی معمول در تدوین پایان‌نامه و مقاله نقد و بررسی طرح‌های تحقیق آماده شده به وسیله دانشجویان تا این مرحله	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
هشتم	تدوین سؤالات تحقیق/ فرضیه و انواع آن/ روش تدوین فرضیه/ طرز نوشتن هدف کلی، اهداف ویژه و اهداف کاربردی/ نقد و بررسی طرح‌های تحقیق آماده شده به وسیله دانشجویان تا این مرحله	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
نهم	انواع ابزارها و فنون گردآوری داده‌ها/ روایی و پایایی ابزار تحقیق نقد و بررسی طرح‌های تحقیق آماده شده به وسیله دانشجویان تا این مرحله	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
دهم	جامعه پژوهش/ نمونه‌گیری در پژوهش/ حجم نمونه نقد و بررسی طرح‌های تحقیق آماده شده به وسیله دانشجویان تا این مرحله	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
یازدهم	روش‌های تجزیه و تحلیل اطلاعات در تحقیقات کمی و کیفی نقد و بررسی طرح‌های تحقیق آماده شده به وسیله دانشجویان تا این مرحله	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
دوازدهم	تنظیم جدول متغیرها/ تنظیم جدول گانت/ تنظیم جدول بودجه پژوهش	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
سیزدهم	نتیجه‌گیری در تحقیقات کمی و کیفی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
چهاردهم	مشکلات اجرایی پژوهش و روش حل آن‌ها/ رضایت‌نامه مشارکت‌کنندگان در پژوهش و سایر مسائل مرتبط با اخلاق پژوهش	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
پانزدهم	نقد و بررسی طرح‌های تحقیق آماده شده به وسیله دانشجویان	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
شانزدهم	نقد و بررسی طرح‌های تحقیق آماده شده به وسیله دانشجویان	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
هفدهم	ارائه پروپوزال تکمیل شده	دکتر فیروزه زارع فراشبندی